
Transznacionalitás és többcélúság

2018. április 10.

Vaszkó Csaba

Két értékelési szempont, amelyek összesen 12 pontot érnek

Unió hozzáadott értékek

Többcélúság:

- A projekt a fő éghajlatvédelmi célja MELLETT egyidejűleg más célok elérését is szolgálja
 - PI. körkörös gazdaság hatása a munkaerőpiacra és a gazdaságra (hosszabb értéklánc, új termékek, új gazdasági szereplők, foglalkoztatás növelése)
 - PI. településrendezés (alkalmazkodás, mitigáció, biodiverzitás)
- Szociális hatások, egyéb szektorokban elért hatás, természetvédelem

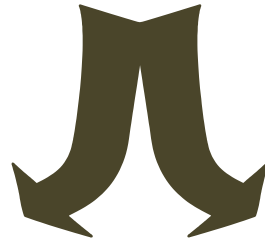
Transznacionalitás:

- a projekt célkitűzéseinek megvalósításához tagállamok közötti transznacionális együttműködésre van szükség
- a transznacionális megközelítés hozzáadott értéket teremt (added value)
- **Scope? Partnership? > Added value?**
- külföldi tanulmányutak, külföldi jó gyakorlatok átvétele nem hoz pontot...

Példa: Ökoszisztéma alapú alkalmazkodás

A természeti adottságok és az ökoszisztéma szolgáltatások felhasználása annak érdekében, hogy a **társadalmi-gazdasági-környezeti rendszerek (emberek, települések) alkalmazkodni tudjanak** az éghajlatváltozás hatásaihoz.

- A **biodiverzitás** és az ökoszisztéma szolgáltatások alkalmazására épül
- A **helyi (társadalmi-gazdasági-ökológiai) közösség** alkalmazkodását segíti
- Az **éghajlatváltozás káros hatásaihoz** való alkalmazkodást segíti
- Egy nagyobb stratégia **egyik eleme**

Éghajlatvédelem

Biodiverzitás

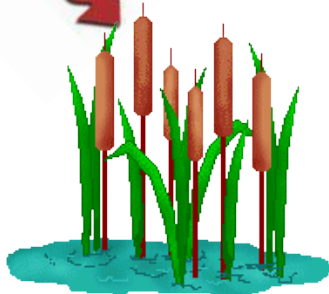
Vizes élőhelyek adaptációs és mitigációs hatásai

Globális felmelegedés & éghajlatváltozás

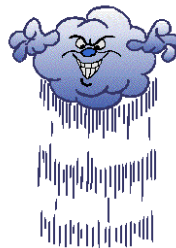
CO₂

Szén-dioxid forrás

Szén-dioxid elnyelők

Egyre erősebb és gyakoribb veszélyek

Nagyobb sérülékenység

Erősebb hatások

Mitigáció

forrás csökkentése; elnyelők erősítése

Adaptáció

Sérülékenység és hatások csökkentése

LIFE-MICACC

Municipalities as Integrators and Coordinators in Adaptation to Climate Change

IDŐTARTAM:2017.09.01-2021.08.31.

MEGVALÓSÍTÓK:

- **Koordináló Kedvezményezett:** Belügyminisztérium
- **Társult Kedvezményezettek:**
Bátya/Püspökszilágyp/Rákócziújfalu/Ruzsa/Tiszatarján Község Önkormányzata, Klímabarát Települések Szövetsége, Országos Vízügyi Főigazgatóság, Pannon Pro Innovációs Szolgáltató Kft., WWF Magyarország Alapítvány

CÉLCSOPORT: önkormányzati döntéshozók és szakértők

KÖLTSÉGVETÉS: 2.564.783 Euró (kb. 800 millió Ft)

TÖBBCÉLÚSÁG: 15/7

TRANSZNACIONALITÁS: -

Az önkormányzatok integráló és koordináló szerepének megerősítése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében

LIFE-MICACC elnevezésű

LIFE16 CCA/HU/000115
azonosítószámú projekt

CÉL

Természetes vízmegőrző megoldások megismertetése, tesztelése és beépítése a legsérülékenyebb önkormányzatok környezet-gazdálkodási stratégiáiba

Alcélok

- A természetes vízmegőrző megoldások megismertetése a legsérülékenyebb önkormányzatokkal (tudásmegosztás)
- Kísérleti akciók: arra alkalmas településeken költség-haszon szempontból megfelelő beruházások megvalósítása
- Vízyűjtő szintű intézkedések előkészítése (pl. jelentős terepmunkával járó beruházások) = átültetés, megismételhetőség
- A természetes vízmegőrző megoldások önkormányzati feladatkörhöz való illesztése, a szabályozási környezet javítása
- Hálózatosítás: Az önkormányzatok együttműködésének javítása az érintett vízyűjtőkön, nemzeti szintű tervezésbe való bedolgozás
- Kockázatkezelési eszköz fejlesztése önkormányzatok számára
- Tudásmegosztás és hálózatosítás elősegítése okos eszközökkel

Többcélúság a MICACC projektben

Tevékenységek

Külföldi jó példák megismerése

Helyi sérülékenységi vizsgálat és alkalmazkodási stratégia

NWRM helyi tesztelése, kísérleti projekteknél

NWRM megoldások megismertlése és átültetése

Kapacitásfejlesztés a helyi önkormányzatoknál

Kockázatkezelő eszköz kifejlesztése

okos eszközök használata hálózatosításra

Az alkalmazkodás helyi koordinációja

Szinergikus hatások

- ...a természetes vízmegőrző megoldások (NWRM) segítenek alkalmazkodni a vízzel kapcsolatos kockázatokhoz (árvíz, aszály, belvív)
- ...a bevonáson keresztül erősítik a helyi társadalom kohézióját, rugalmasságát és ellenálló-képességét
- a természetes vízmegőrző megoldások (NWRM) javítják a helyi vízháztartást a mezőgazdaság, a mikroklíma és az élővilág számára
- ...az NWRM javítja a mezőgazdaság alkalmazkodóképességét és segít bevonni a mezőgazdasági vállalatokat az alkalmazkodásba;
- ...hozzájárul a helyi élhetőség, életminőség javulásához (pl. mikroklíma javítása, rekreációs területek növelése)
- ... mérhető kibocsátás-csökkentést eredményez a vizes élőhelyekben szén-dioxid megkötő és tároló képességének erősítésén keresztül;
- ...a helyi gazdaság számára új lehetőségeket teremtenek

Az értékelés szerint a projekt hozzájárul az alábbiakhoz

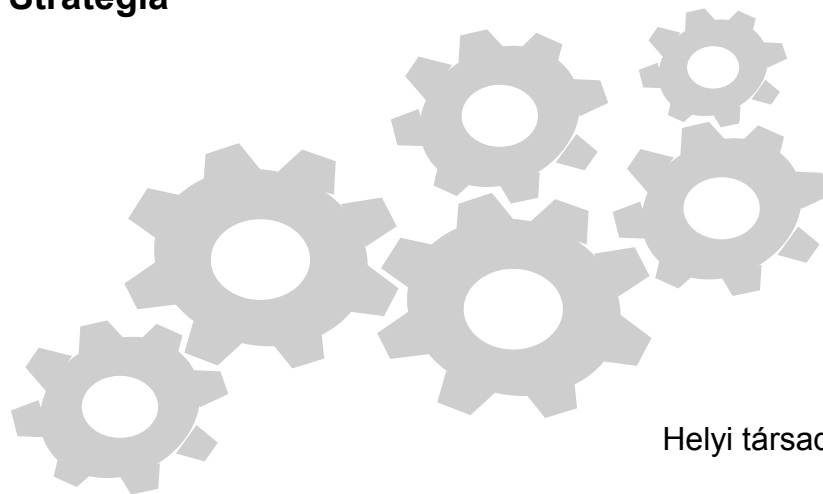
EU Árvízi Irányelv

EU Stratégia (aszály és vízhiány)

EU Alkalmazkodási Stratégia

Természetes ökoszisztémák,
biodiverzitás

EU Víz Keretirányelv

Helyi társadalmi és gazdasági hatások

Közös Agrárpolitika

...azaz a pályázatban az ágazati megközelítést meghaladó célok és tevékenységek jelennek meg

- Az NWRM megoldások **többféle hasznot nyújtanak** (mezőgazdaság, erdőgazdaság, árvíz, belvíz, aszály, rekreáció, csapadékvíz, településrendezés)
- Az ágazati szakemberek olyan megoldásokat ismernek, amik az ő problémáikat oldják meg. Ezek viszont sok esetben más ágazatoknak problémát okoznak.
- A több szereplő közötti koordináció jól illeszkedik az önkormányzati szerephez (integrálás)
- Van rá igény: sok önkormányzat van, aki konkrét ismeret nélkül is ilyen megoldásokat szeretne, csak nem ismeri a forráslehetőségeket és a jó példákat
- EU-s szakpolitikák metszéspontjában áll: klímavédelem– víz – erőforrás-hatékonyság – regionális kohézió – szubszidiaritás – SDG
- Korábbi európai projektekre építeni (www.nwrm.eu)

Név	Integration of climate change adaptation into the work of local authorities
Cél	Regionális és helyi közigazgatási intézmények erősítése az éghajlatváltozás káros hatásaival szemben való felkészülésre és alkalmazkodásra. Sérülékenységi vizsgálatok, ágazati alkalmazkodás, integrálás az önkormányzatok feladatkörébe, kísérleti projektek.
Kedvezményezett	Egyetem - Németország
Transz-nacionalitás	Erős: három országból (Lettország, Ausztria, Cseh közt.)von be önkormányzati partnereket a konkrét megvalósításba
Többcélúság	Erős: éghajlatváltozás és energiahatékonyság; természetvédelem és biodiverzitás; zöld infrastruktúra; EU Alkalmazkodási Stratégia

Név	Climate Proofing Urban Municipalities
Cél	Önkormányzatok alkalmazkodóképességének fejlesztése az éghajlatváltozás káros városi hatásaival (árvíz és hőhullámok) szemben, elsősorban a településrendezési tervezés erősítésével és kapacitásfejlesztéssel. Döntéstámogató eszközrendszer. Éghajlatváltozás városi hatásainak vizuális megjelenítése. Tudomány vs. közérthetőség.
Kedvezményezett	Minisztérium (Főosztály) - Ciprus
Transznacionalitás	Erős: ciprusi, olasz és görög önkormányzatokkal, egyetemekkel és kutatóintézetekkel közös megvalósítás
Többcélúság	Erős: éghajlatváltozás és energiahatékonyság; természetvédelem és biodiverzitás; zöld infrastruktúra; EU Alkalmazkodási Stratégia

Név	Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley
Cél	Egy szlovén térség (völgy) átfogó, több ágazatra kiterjedő alkalmazkodási stratégiájának elkészítése. Mezőgazdaságot érintő káros éghajlatváltozási hatások közös értékelése. Mezőgazdaság káros hatásainak értékelése, alkalmazkodási intézkedések tesztelése (szélerózió ellen erdősávok, hatékonyabb öntözés).
Kedvezményezett	Fejlesztési ügynökség - Szlovénia
Transznacionalitás	Gyenge: nincs partner más tagállamból
Többcélúság	Erős: vízkészletek; éghajlatváltozás és energiahatékonyság; talajvédelem; EU Alkalmazkodási Stratégia

Név	Sustainable adaptation of typical EU farming systems to climate change
Cél	A mezőgazdaság éghajlatváltozással szembeni rugalmasságának erősítése, ökoszisztéma-alapú alkalmazkodási módszerek tesztelése és elterjesztése. EU Közös Agrárpolitika erősítése. A mezőgazdaság diverzifikálása és az éghajlatváltozással szembeni sérülékenység farmszinten. Kísérletek, szakpolitika, tudásmegosztás.
Kedvezményezett	NGO - Németország
Transz-nacionalitás	Erős: partnerek Franciaország, Észtország, Spanyolország; (know-how és megvalósítás) > 4 kockázati régió
Többcélúság	Erős: vízkészletek; éghajlatváltozás és energiahatékonyság; talajvédelem; EU Alkalmazkodási Stratégia

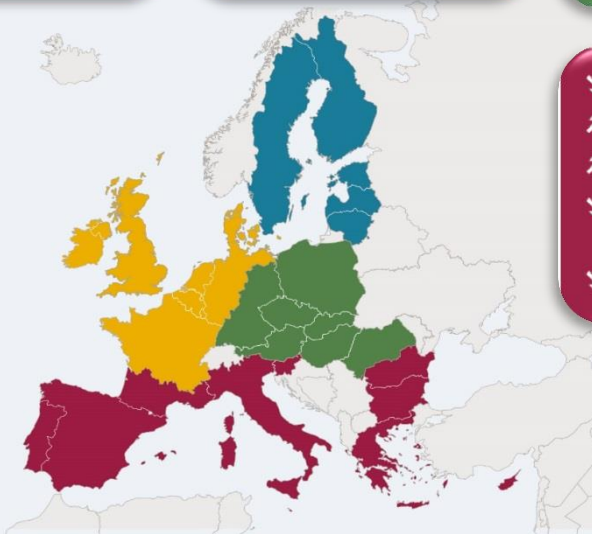
Erős transznacionalitás: scope és partnerség is!

- Floods risk
- Hotter and drier summers
- Sea level
- Risk crop pests, diseases
- Animal health, welfare

- Summer rainfall
- Winter storms, floods
- Length growing season, yields
- Suitable farmland
- Pests, diseases risks

- Winter rainfall, floods
- Summer rainfall
- Risk drought, water stress
- Soil erosion risk
- Yields, range of crops

- Water availability
- Risk drought, heat spells
- Risk soil erosion
- Growing season, crop yields
- Optimal crop areas

Partners:

- **Atlantic region:** Solagro (France)
- **Northern region:** University of Life Sciences EMU (Estonia)
- **Continental region:** Lake Constance Foundation LCF (Germany)
- **Southern region:** Global Nature Foundation FGN (Spain)

120 kísérleti projekt
Szakpolitikai javaslatok
Tréninganyagok
Javaslatok biztosítóknak

Név	DisastEr Risk Reduction InSurance
Cél	A KKV-k éghajlatváltozással szembeni rugalmasságának erősítése a KKV-k, a biztosítási piaci szereplők és a helyi önkormányzatok között. Éghajlatváltozásból eredő kockázatokat értékelő eszköz. Vállalati (30db) alkalmazkodási tervezés (600db). Városon belüli ipari körzetek integrált alkalmazkodási stratégiái. Vállalati alkalmazkodási menedzserek képzése. Új típusú finanszírozás – impact fund.
Kedvezményezett	Nagyvállalat (biztosítás) - Olaszország
Transz-nacionalitás	Nincsenek nemzetközi partnerek
Többcélúság	Erős: településrendezés, vízkészletek; éghajlatváltozás és energiahatékonyság; versenyképes alacsony karbon-intenzitású gazdaság, EU Alkalmazkodási Stratégia

Név	Maximising the potential of the EU's Monitoring Mechanism Regulation for LIFE
Cél	A tagállamok által kötelezően elkészítendő dekarbonizációs útiterveinek értékelése és módszertani javaslatok az útitervek elkészítéséhez
Kedvezményezett	NGO - Belgium
Transz-nacionalitás	Erős: minden EU tagállam számára tartalmaz módszertani, értékelési és bevonási javaslatokat, de nincsenek más országból partnerek!
Többcélúság	Közepes: éghajlatvédelem, energiahatékonyság, ÜHG kibocsátásának mérése, nyomon követése

LIFE Peat Restore

Név	Reduction of CO2 emissions by restoring degraded peatlands in Northern European Lowland
Cél	A tőzeglápok védelme és kezelésük javítása, mint az ÜHG kibocsátás-csökkentés egyik eszköze. Tőzeglápon ÜHG megkötő és tároló kapacitásának védelme és erősítése. Védelem, jó kezelési gyakorlatok, ÜHG kibocsátás nyomonkövetési módszerek, kísérleti projektek, szemléletformálás.
Kedvezményezett	NGO - Németország
Transznacionalitás	Erős: partnerek, mintaterületek – Németország, Lengyelország, Észtország, Litvánia, Lettország,
Többcélúság	Erős: vízkészletek; Körkörös gazdaság, éghajlatváltozás és energiahatékonyság; versenyképes alacsony karbon-intenzitású gazdaság, talajvédelem; ÜHG; biodiverzitás

Név	Sustainable and responsible management and re – use of degraded peatlands in Latvia
Cél	A tőzeglápok integrált és fenntartható kezelése. ÜHG kibocsátás nyomon-követés és csökkentés. Tőzeglápok ÜHG megkötő és tároló-képességének erősítése. Adatbázis. Döntéstámogató rendszer a jobb kezeléshez. Módszertan (ÜHG) tesztelése. Ökoszisztéma szolgáltatások, természeti tőke.
Kedvezményezett	NGO - Lettország
Transz-nacionalitás	Nincs partner más tagállamból
Többcélúság	Erős: vízkészletek; éghajlatváltozás; EU Biodiverzitás Stratégia, talajvédelem; ÜHG kibocsátás nyomon-követés, CO2 geológiai tárolása; EU Alkalmazkodási Stratégia

Néhány javaslat

- Érdeemes túllépni az ágazati szemléleten. Egy országban, egy ágazat vagy egy intézkedés kevés eséllyel indul.
- Transznacionalitás: Téma és/vagy partnerség > hozzáadott érték? Több tagállamból bevont partnerek nem feltétlenül jelentenek előnyt, ha nincs hozzáadott értékük.
- Több tagállamból különböző profilú szereplők, mintaprojektek gazdái (területi lefedettség) – max. 8 partner
- A többcélúságot érdemes indikátorokkal alátámasztani.
- Többcélúság: pl. regionális, integrált, átfogó

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Vaszkó Csaba

vaszkocs@gmail.com

Mobil: +36 30 586 6688